

**Minőségellenőrzés a pénz- és
tőkepiaci terület
könyvvizsgálóinál
2008.**

Készítette: Biróné Zeller Judit

**Ami nincs
dokumentálva, az
olyan mintha el sem
végeztük volna!**

A minőségellenőrzés új rendszere

1. A minőségellenőrzés szabályozása törvényi szintre került.
2. Kamarai hatósági eljárásnak minősül.
3. A minőségellenőrzés új feladatai.
4. Minősítések kategóriái.
5. Közfelügyelet szerepe.
6. Rendkívüli minőség-ellenőrzés lehetősége - adatszolgáltatások pontossága.

Kérdőívek

1. Általános

2. Bővített

Alkalmazásának szempontjai: 2008. évben a kiválasztott megbízás mfő.-nek és árbevételenek függvénye

6 féle speciális kérdőív

Kérdések száma 100-108 között!

Kézikönyv csak a bővített kérdőívhez.

Kérdőívek összehasonlítása

Kérdőív 2007. évben

1. Egy megbízás $\approx$ 160 kérdés
2. Könyvvizsgálati munkaszakaszok értékelése egyenként.
3. Súlyszámok
4. Minősítések:
  - ≥ 90 % – megfelelt
  - ≥ 60 % - megfelelt, de fejlődés szükséges
  - ≤ 60 % - nem felelt meg.

Kérdőív 2008. évben

1. Egy megbízás $\approx$ **100** (bővített és speciális), **66** (általános) kérdés
2. Nincs értékelés munkaszakaszonként.
3. Súlyszámok változtak
4. Minősítések változtak:
  - **≥ 80 %** – megfelelt
  - **≥ 60 % megfelelt, megjegyzéssel**
  - ≤ 60 % - nem felelt meg.

Kérdőívek súlyozása

Általános	1
Bővített	2
Hitelintézeti	2
Pénzügyi vállalkozási	1
Befektetési Alap	2
Befektetési vállalkozás	2
Pénztárak	2
Biztosító	2

Definíciók

- **Speciális gazdálkodó:** amelynél csak **minősített kamarai tag** könyvvizsgáló és könyvvizsgáló cég végezhet jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatot.
- **Speciális ellenőrzési módszertan:**
  - (i) **speciális** gazdálkodók
  - (ii) **közérdeklődésre számot tartó** gazdálkodók
  - (iii) **egyéb** jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellenőrzésének kérdőíve (átalakulás, konszolidált adatszolgáltatás, stb)

Minőségellenőrzésre kiválasztott minta

1. Bizottság jelöli ki
2. 2006. és 2007. évből
3. Ha a 2 év összes vizsgálata ≤ 7 megbízás, akkor csak 1 megbízás ellenőrzése
4. Max. az összes megbízás 25%-a lehet

Az ellenőrzések gyakorisága

Általában: 6 évente

3 évente:

- (i) Közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók (ma: tőzsdén jegyzett cégek),
- (ii) Hitelintézetek,
- (iii) Biztosító társaságok (ha mfő $\geq$ 5 mdFt).

Speciális eljárás

„A minőségvizsgálat során megismert dokumentumok (bizonyítékok) alátámasztják-e a könyvvizsgálói jelentésben foglaltakat? „

Ha a minőségvizsgálat során megismert dokumentumok (bizonyítékok) nem támasztják alá a könyvvizsgálói jelentésben foglaltakat, akkor a vonatkozó kérdésre adott „NEM” válasz esetén 20 pontot kell levonni.

Speciális kérdőívek

1. *Hitelintézetek*
2. *Biztosítók*
3. *Pénzügyi vállalkozások*
4. *Befektetési vállalkozások*
5. *Befektetési Alapok*
6. *Pénztárak*

Speciális kérdőívek

1. Megbízás elfogadása

(i) Minősítés megléte

(ii) Függetlenség (ügyfelek száma, rotáció, árbevétel)

(iii) Alkalmasság (aktuáriusi szakértelem)

(iv) Elfogadó nyilatkozat speciális-e?

Speciális kérdőívek

2. Tervezés

- (i) speciális szabályzatok meglétének ellenőrzése (pl. kockázatvállalási, fedezetértékelési)
- (ii) Belső ellenőrzési rendszer felmérése kiterjed-e az IT rendszer megismerésére?

Ha a könyvvizsgáló nem rendelkezik megfelelő szakértelemmel, akkor szakértőt kell bevonnia.

Speciális kérdőívek

Tervezés (folytatás)

- (iii) Lényegességi küszöbérték számítása a specialitásokon alapul-e?
(pl. hitelintézetnél kamatbevétel, biztosítónál mérlegszámok)
- (iv) Munkaprogram speciális-e?
- (v) Figyelembe vették-e a hatósági ellenőrzések megállapításait.

Speciális kérdőívek

Tervezés (folytatás)

(vi) Mérlegelték-e a jogszabályokban meghatározott jelentéstételi esetek külön vizsgálatát?

(pl. belső szabályzat megsértése, törvény vagy más jogszabály súlyos megsértése, MNB rendelkezés súlyos megsértése, stb)

Speciális kérdőívek

3. Bizonyítékszerzés

(i)

	Elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztek-e be a tétel könyvvizsgálatára?
Hitelintézetek	Részesedések és értékpapírok
Pénzügyi vállalkozás	Részesedések és értékpapírok
Biztosítók	Befektetések (unit linked esetében a tartalékokkal való összhang vizsgálata is)
Befektetési Alap	Részesedések és értékpapírok Befektetési jegyek elszámolása
Pénztárak	Befektetési portfólió
Befektetési vállalkozás	Részesedések és értékpapírok

Speciális kérdőívek

Bizonyítékszerzés (folytatás)

- (ii) Külső megerősítéseket megszerezték-e? (pl. ügynökök, letétkezelők)
- (iii) Mérlegen kívüli tételek vizsgálata megfelelő-e?
- (iv) Teljességi nyilatkozat specifikus-e?

Speciális kérdőívek

Bizonyítékszerzés (folyt.)

- (v) 2 kiválasztott terület a specialitások alapján

Hitelintézetek: hitel követelések

Biztosítók: tartalékok, befektetések

Pénztárak: befektetések, elszámolások egyéni számlákon

Pénzügyi vállalkozások, befektetési vállalkozások, befektetési alapok: nincs kötelezően kijelölt terület, a minőségellenőr határozza meg.

Speciális kérdőívek

4. Áttekintés

- (I) Az éves beszámoló a pénzügyi évről, amelyben és a beszámoló készítéséről szóló jogszabályok alapján, valamint a vállalkozás pénzügyi teljesítményéről, helyzetéről, megítéléséről, kockázatairól és a jövőjéről állítanak beszámot?
- (II) Tartalmaz-e az éves beszámoló (kiszáml. Mell. I.) minden a) pontban és a) pontban megnevezett előírt információt.

Speciális kérdőívek

5. Jelentéskészítés

- (i) Külön jelentés megfelelő tartalomban elkészült-e és időben eljuttatták-e a címzettekhez?

A minőségellenőrzés lezárása

- A helyszínen összefoglalóval.
- A vizsgálat lezárást követő 15 napon belül zárójelentéssel.
- A vizsgálat lezárást követően határozattal.

Szankciók „nem felelt meg” minősítés esetén

1. kötelezés továbbképzésen való részvételre,
2. figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére,
3. fegyelmi eljárás kezdeményezése.

Amennyiben két egymást követő minőségellenőrzés eredménye „nem felelt meg”, a Bizottság a fegyelmi eljárást kezdeményez!!

Változások 2009. évben

Elkészült, de még jóvá nem hagyott kérdőívek:

1. Átláthatósági jelentések vizsgálata
2. Belső minőségellenőrzési rendszer (MER) vizsgálata (társaságokra és egyéni könyvvizsgálókra külön)
3. Költségvetési szervek könyvvizsgálatának minőségellenőrzése

További tervek

1. Konszolidált beszámolók könyvvizsgálatának minőségellenőrzési kérdőíve.
2. Átalakulások könyvvizsgálatának minőségellenőrzési kérdőíve.